

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy óra 60 K Félévre 340 K
Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Pénteken nyújtják be az indemnitást

Ismeretes, hogy Kállay Tibor pénzügyminiszter a holnapi ülés végén beterjeszti az indemnitásról szóló törvényjavaslatot. Az ellenzék állítólag nem gondol erőszakos obstrukcióra és nem akarja újratámasztani az indemnitás keresztyénvitelének, de ha a kormány azt látná, hogy az ellenzék az obstrukcióval lehetetlenné teszi a normális parlamenti élet megteremtését, akkor — amint az egységes párt egyik vezető tagja ma kijelentette — meg fogja gondolni azt, hogy a Tisza-féle házszabályokat lépteti életbe s ezzel letöri az ellenzék obstrukciós kísérletezését.

A tegnapi Kállay-féle tanácskozáson részt vett egyik polgári ellenzéki és egy szociáldemokrata frakcióbeli vezető férfi kijelentették, hogy az ő nevezetű szerint az indemnitást keresztyénvitel kell engedni, ha csak olyan pontok nincsenek az indemnitásban benne foglalva, mint például a kivételes intézkedések meghonosítása.

Megegyezés az ellenzékkel

A Keresztyén Nemzeti Egységes Pártjának helyiségében ma este Bethlen István gróf miniszterelnök élén látogatást tettek a kormány tagjai.

A párttagokkal a miniszterelnök közös zárt megbeszélést folytatott, melyről a pártelnökség a következőket adta ki:

A megbeszélésen Hegyeshalmy Lajos pártelnök a párt nevében megkérte a miniszterelnököt, hogy ismertesse velük a legközelebbi jövőre vonatkozó politikai programját.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy részletes programot most nem adhat, mert minden az indemnitás javaslatának sorsától függ. Reméli, hogy az ellenzékkel való megegyezés sikerülni fog, amennyiben a miniszterelnök az ellenzék felvilágosította arról, hogy az indemnitás javaslatának elfogadása után sor kerül a kivételes hatalom alkalmazásáról szóló jelentés beterjesztésére és ez alkalommal úgy is módja lesz az ellenzéknek a maga kifogásait, panaszait kifejtetni. Részletes program kifejtéséről majd csak az indemnitási javaslat tető alá hozása után lehet szó.

A megbeszélés után a miniszterelnök még hosszú ideig elbeszélgetett a párt tagjaival.

A szociáldemokraták magatartása

A szociáldemokrata parlamenti frakció egyik vezető tagja ma a következő kijelentést tette:

— Nem handabandázni jöttünk ide. Ha a kormány lehetővé teszi a normális együttműködést, szívesen részt veszünk a komoly munkában és támogatjuk ebben a kormányt. Ez csak a kormánytól függ. A párt teljesen önállóan dolgozik és önálló programja alapján vesz részt a parlamenti életben, tehát a polgári ellenzékkel való együttműködésről csak bizonyos esetekben és akkor is esetről-esetre lehet szó.

A párt programja szerint követeljük az internálótábor és az emigráció likvidálását bel- és külpolitikai szempontokból. Nem mindenkit akarunk visszahozni, de Garami, Buchinger, Preusz Mór, Biró Dezső és sok más elvtársunk visszatérésének lehetővé tételét ki-

vánjuk, akiknek a kömmünben nem volt semmiféle komoly szerepük.

Az új gabonarendelelet

A tegnapi minisztertanács behatóan foglalkozott a drágaság kérdésével és a közlemezési miniszternek több olyan javaslatát fogadta el, melyekkel a drágaság elleni küzdelem megindítását akarják bevezetni. A minisztertanács határozatairól illetékes helyen az alábbi információt kaptuk:

— A tegnapi minisztertanács elfogadta a gabonarendeleletet olyan formában, amint azt Térfi Béla miniszter előterjesztette, vagyis, hogy az új termései évben is *mindenki ellátatlan, aki mostanig benne volt az ellátatlanok listájában.*

Az ipari munkások kedvezményes gabonellátásának költségeit azonban az állam áthárítja a munkaadókra.

— Az őrlelési adó leszállítása folytán előálló differencia fedezéséről a földadó aránylagos felemelésével fog gondoskodni a kormány. A tegnapi minisztertanács intézkedéseinek legnevezetesebb része az, mely kimondja, hogy *gabonát nyers állapotban ezután sem szabad kivinni az országból.*

A nulláslistát kivétel azonban meg van engedve. A nulláslistát után fizetendő kiviteli illetéket ezentúl *kézpénz helyett buzában kell leróni*, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy ezentúl a kiviteliilletékekkel mindenkor kellő módon szabályozni lehet a gabona belföldi árát. Mert ha a gabona belföldi ára túlságosan emelkedne, akkor természetesen a kiviteli ille-

ték pénzértéke is emelkedik és ezáltal mintegy visszatartani igyekezik a lisztet az ország belső fogyasztása számára.

— A minisztertanács hozzájárult a gabonában fizetendő kiviteli illeték összegének megállapításához is.

Minden száz kiló nulláslistát után például ötven kiló buzát kell lerónia az exportnak.

— A kiviteli illetékek gabonában való lerovása régebbi eszméje Térfi miniszternek és Bud János államtitkárnak, akik a Közlemezési Tanács ülésein többször felvetették az eszmét, de kívülök eső okok miatt eddig nem lehetett megoldani.

Interpellációk

A nemzetgyűlés interpellációs könyvébe a következő interpellációkat jegyezték be:

Grieger Miklós a földmivvelésügyi miniszterhez sürgős tárgyban, Farkas István a pénzügyminiszterhez a dohánygyári munkások bérmozgalma tárgyában, Öttövényi Szabó István a földmivvelésügyi miniszterhez a veszedelem elleni védekezés tárgyában, Haller István a pénzügyminiszter a cukor ármegállapításának tárgyában.

A főispáni kar 12 órakor bucsuzott a volt belügyminiszterrel és üdvözölte az új belügyminisztert. A főispánok nevében Preszly Mór bucsuzott el a belügyminiszterrel. Klébelberg Kunó gróf rövid beszédben válaszolt Preszly Mórnak. — Ezután a főispánok a volt belügyminisztert megéljeneztek és Rakovszky Iván belügyminisztert keresték fel, akit ismét Preszly Mór főispán üdvözölt. Rakovszky Iván belügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy az ország közigazgatást jó merderbe kívánja terelni.

Gaal Gaszton a nemzetgyűlés elnöke

A Ház mai ülésére már 10 óra előtt nagyszámban gyűltek össze a képviselők. Apponyi Albert gróf korelnök egynegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Közli, hogy Nagy Ernő napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Nagy Ernő: A nemzetgyűlés utolsó ülésén olyan kifejezésekre ragadtattam magamat, amelyek imparlamentárisak és ezért tisztelettel megkövetem a Házat.

Apponyi Albert gróf korelnök: A nyilatkozat folytán semmiféle eljárás szüksége nem forog fenn.

A korelnök jelenti, hogy gróf Teleki Pál és Szentpály István beadták megbízóleveleiket és azokat az osztályokhoz utasította igazolás végett. Még nem adta be megbízólevelét Varsányi Gábor, ki a házszabályok értelmében most már csak a Ház megalakulása után teheti ezt meg. Felkéri ezután az osztályok előadóit, jelentéseik megtételére.

Az első osztály előadója jelenti, hogy az

Scitovszky Béla és Huszár Károly alelnökök

Ezután a Ház *dttér az elnökválasztásra.* A képviselők egyenként járulnak a Ház asztalán elhelyezett urna elé és leadják szavazataikat. A szavazatok összeszámlálásából kitűnik, hogy összesen leadtak 181 szavazatot, ebből Gaál Gasztonra esett 145 szavazat, a többi szavazat megoszlott.

Apponyi Albert gróf korelnök: Ezek szerint Gaál Gasztont a nemzetgyűlés elnökévé jelentem ki.

osztály 57 mandátumot vizsgált meg, amelyből ötvenhatot kifogástalannak talált és az A) osztályba sorozott, az egyetlen kifogásolt mandátum Mokcsay Zoltáné volt, amelyet a B) osztályba soroztak.

A második osztály előadója jelenti, hogy 58 mandátumot vizsgált meg az osztály, amelyeket *mind kifogástalannak talált.*

A harmadik osztály előadójának jelentése szerint az összes mandátumokat kifogástalannak találták.

A negyedik osztály 58 megvizsgált mandátumából 53 kifogástalan volt, 5 mandátumot pedig *különböző alaki hibák miatt a B) osztályba soroztak.*

Korelnök: Az osztályok jelentésének eredményeképpen tehát kifogástalan, illetve A) osztályba soroztatott 237 mandátum, a B) osztályba soroztatott 6, a C) és D) osztályba egy sem. Azok, akiknek megbízólevelük kifogás alá esett, tagsági jogukat csak ideiglenesen gyakorolhatják.

Szünet után a Ház két alelnökének megválasztására kerül a sor. Leadtak összesen 160 szavazatot, ebből Scitovszky Béla kapott 135, Huszár Károly pedig 108 szavazatot. 21 üres szavazólap volt és négy szavazólap megoszlott. Ezek szerint Scitovszky Béla és Huszár Károly lett a Ház két megválasztott alelnöke.

Ezután a jegyzői állásokat töltik be. A hat jegyzői állásra 161 szavazatot adtak le, amelynek alapján jegyzökké választották Bar-

tos János, Bodó János, Forgách Miklós, Héjji Imre, Perlaky György és Petrovich György képviselőket.

Házaggya 130 szavazattal Karafiáth Jenő választották meg. Kállay Tamás 20 szavazatot kapott, a többi 15 szavazat megosztott.

Ezzel Apponyi Albert gróf befejezte korábbi tennivalóit és a nemzetgyűlés osztatlan ülésére és tapsa között hagyta el az elnöki emelvényt.

Gaál Gaszton elnöki székfoglalója

Szünet után Gaál Gaszton, a Ház újonnan megválasztott elnöke lép az emelvényre, akit lelkes tapsal fogadnak a Ház minden oldalán. Gaál Gaszton mellett a megválasztott jegyzői kar foglal helyet.

Gaál Gaszton a következő szavakkal foglalja el az elnöki széket:

— Amikor immár harmadikban foglalom el az elnöki széket a nemzetgyűlés bizalma folytán, meghatottan mondok köszönetet és hálat azért a kitüntető bizalomért, amely felém irányul. Az első szavam ezen köszöneten kívül azon ígéret, hogy iparkodni fogok az elnöki teendőimmel bíró feladataimat és kötelességeimet férfiasan teljesíteni.

— Miudenekelőtt kijelentem, hogy a Ház tanácskozásai a múlt nemzetgyűlésen módosított és elfogadott 1908-as házszabályok alkalmazásával fogjuk vezetni, amíg a nemzetgyűlés e tekintetben másképp nem intézkedik. (Általános helyeslés.) Közelebbről értelmezve a legújabb házszabályok értelmében, a vélemények lehetőleg szabad megnyilvánulása minden nemzet törvényhozásának legkimagaslóbb kérdése. Korlátozni nem kívánjuk tehát ennek nyilvánítását, elvágynak szánva annak szabadságát a legmesszebbmőven védelmezni. (Helyeslés a Ház minden oldalán.) Amikor eltérő felfogások között a politikai felfogás lesz hivatva dönteni, érvényesíteni kívánom a házszabályok szelleméből folyó vagy a gyakorlat által szentesített hagyományokat és a parlamenti élet magasabb etikai törvényét, ha nincsenek is paragrafusokba foglalva. A nemzetgyűlés zavartalan működése a nemzet legkimagaslóbb érdeke, amelyet se egyes párt, se egyes frakció kizárólagjává válni nem engedünk.

Gyász IV. Károly halála felett

— Ki kell tennem még itt a Házszabályok 258. paragrafusának értelmezésére, amely a tartós rendszavarról szól és amely már több ízben vita tárgya volt. Kijelentem, hogy a magam részéről azt az értelmezést osztom, amely a parlamenti alkotó munka védelmében csak elkerülhetetlen szükség esetén alkalmazza ezt. — Ami pedig a tanácskozások szorosabb vezetését és az adminisztrációs feladatokat illeti, nem zárkozunk el az elől sem, hogy a parlamenti pártok érintkezését, amennyiben ennek szükségessége felmerül, előmozdítsuk és amennyiben az egyes pártok közreműködésünkre tartanak igényt, készséggel állunk azok rendelkezésére.

Az ország sivár helyzete, amelyet a forradalmak, a bolsevizmus, a román megszállás, továbbá ellenségeink kegyetlensége és szivtelensége okozott, óriási erőfeszítésekre kényszeríti a nemzet minden rétegét. Az ezekből fakadó elégtelenség és bizonytalanság nálunk is fogékonytá tette a lelkeket az Isten és nemzetragadó destruktív igazságainak befogadására. (Ugy van, ugy van!)

— A nemzetfentartó erőket a hazofiasan gondolkodó társadalmi rétegeket és a polgári érényekben kimagasló erős szociális érzéktől átitott magyar társadalmat kell támogatnunk minden áldozatra kész konstruktív munkájában és a nemzetgyűlésnek az kell hogy legyen a kötelessége, hogy rávezesse ezt a társadalmat arra, hogy kötelességeire végre ráeszméljen és társadalmi felekezeti és pártkülönbség nélkül egységben összeforrvan kell kifejtenünk törvényhozó működésünket nemzetünk talpraállítására és a haza szolgálatára. E tekintetben számítunk a nemzetgyűlés minden tagjának támogatására és a jó Isten áldását kérjük a nemzetgyűlés működésére.

Ezután az elnök köszönetet mond a korábbi elnökök működéséért, majd így folytatja:

— Tisztelt Nemzetgyűlés! Az alatt, míg a törvényhozás szünetelt, megrázó esemény sújtotta nemzetünket. A Mindenható kifürkészhetetlen akaratából folyó évi április hó 1-én fiatal korában idegen földön ragadta ki a halál az élők sorából Szent István koronájának egykori viselőjét, IV. Károly király öfelségét. Az elhunyt királynak tragikus és emberileg mélyen megindító sorsát történelmi távlatból tárgyilagosan méltatni egy későbbi kor feladata lesz. Ma, amidőn itt elsősorban gyűltünk össze, kötelességünk ez első alkalmat megragadni arra, hogy a gyászba borult család előtt a nemzetgyűlés őszinte részvételének adjunk kifejezést és tolmácsoljuk előtte a fájdalomnak és megilletődésnek azokat a meleg érzéseit, amelyek nemzetgyűlésünk minden tagját áthatják. Javasolom tehát a nemzetgyűlésnek, hogy a nemzetgyűlés szent

István koronájának egykori viselője, IV-ik Károly király elhunyt felett érzett mély gyászának adjon kifejezést és bizassék meg a nemzetgyűlés elnöke, hogy erről őszinte mély részvételének kifejezése mellett a gyászaborult családot megfelelőleg értesítse.

Mialatt Gaál Gaszton elnök a királyt elmentálta, a nemzetgyűlés tagjai feldőltek és állva hallgatták végig az elnök szavait, amelyekkel az elhunyt királyról megemlékezett. A szociáldemokraták még az elnöki enunciació előtt kivonultak a teremből.

Öt perc szünet után Bethlen István gróf miniszterelnök indítványozza, hogy a hat jegyző kivül még két jegyzőt válasszanak a Ház az indítványt elfogadja.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz. A legközelebbi ülés pánteken reggel 10 órakor lesz.

A mai ülés háromnegyedkettőkor ért véget

Zárva voltak az üzletek Budapesten

Budapest, június 22. Ma délelőtt 10 órakor Budapesten minden kereskedést, vendéglőt, üzlethelyiséget becsuktak az üzletzárást maguk a kereskedők határozták el, hogy ezzel is demonstráljanak a háziurak szabad házbéremelése ellen s az üzletzárás praktikus célja azt szolgálta, hogy ez alatt az idő alatt Budapest valamennyi kereskedője megjelenjen a Vigadó épületében, a hol a kereskedők tiltakozó nagygyűlésüket tartották.

A nagygyűléssel kapcsolatosan tüntető felvonulást is terveztek ettől azonban a rendőrség ajánlatára elálltak és üzletzárás után egyenkint mentek el a Vigadó épületébe a tiltakozó nagygyűlésre.

A nagygyűlést Barcsen Gábor, a Baross-szövetség elnöke nyitotta meg, aki azt hangoztatta, hogy ha a Ház tulajdonosok Szövetségének követeléseit a kormány teljesíti, akkor olyan drágulási folyamat következik be, mely az eddigit sokszorosan felülmúlja.

Kaemer József, a Fővárosi Kereskedők Egyesületének elnöke előterjesztette a határozati javaslatot, amelyben kéri a kormánytól, hogy az érdekképviseletet kívánságait a készülő lakásrendeletben tegye magáévá és

hogy az üzlet, műhely és iroda bére az 1917. évi bér hatszorosában állapíttassék meg.

A javaslatot Balkányi Kálmán után Vázsonyi Vilmos szólott, aki hosszabb beszédre készült, de mikor kitért a napipolitikára, a mögötte ülő Kossalka János műegyetemi tanár a Baross-szövetség elnöke közbeszólt: Itt nem kell politizálni! Erre Vázsonyi zavarba jött és pár szó után befejezte beszédét.

Pikler Emil szociáldemokrata képviselő néma csönd fogadta, majd halk morgás, székcsapkodás között a jelenvoltak jelentékeny része tüntetően kivonult.

Pikler kifejezte a munkásság szolidaritását és azt, hogy ők minden igazságos kérdésben egyek lesznek a polgársággal.

Sütő József, a másik szociáldemokrata képviselő örült, hogy a kereskedőket és ipárokat együtt látja és kijelentette, hogy a szociáldemokrata párt nemcsak a munkásság, hanem az ország pártja is.

Erre zajos közbeszólások hangzottak el mindenfelől:

Merész állítás! Ellentmondás! Hogy mondhat ilyet?

A határozati javaslatot elfogadták.

Megalakult a Mezőgazdasági Kamara

Tegnap délután tartotta a debreceni Mezőgazdasági Kamara alakuló közgyűlését Hajdu vármegye székházának dísztermében. A közgyűlésen igen sokan jelentek meg a gazdasági társadalom minden rétegéből s a kerület legutóbbi falvaiból is elfjöttek e nagy jelentőségű gyűlésre.

A nyírvideki tirpákok, a békési tótok, a jászok és kunok ivadékaik sűrű sorokban töltötték meg a nagytermet és impozáns csendben várták a gyűlés megnyitását. Amikor gróf Almásy László a terembe lépett és helyet foglalt a széksorok között, a Tiszántul gazda népe osztatlan bizalmának kifejezésékepen hatalmas öljenzés tört ki s percekig tartott a lelkes tüntetés.

Fél négy után Koós Mihály államtitkár és dr. Rácz Lajos a kamara kinevezett igazgatója elfoglalták helyüket az elnöki emelvényen s a Nemzeti Hírszékkel megnyitották a közgyűlést.

Koós Mihály üdvözölte a megjelent kamarai tagokat és ismertette a kamara megalakulásának előzményeit. A törvényi intézkedése értelmében az egész Tiszántul Debrecen székhellyel egy kamara területét alkotja „Kerületi Mezőgazdasági Kamara Debrecen” névvel s törvényes intézkedés rendelte el a kamarai tagok megválasztását, hogy a kamara még ez évben megkezdhesse rendszeres működését.

A Mezőgazdasági Kamarában a gazdák minden rétege egyforma joggal és egyforma kötelességgel van képviselve s így hivatott arra, hogy a gazdák legégetőbb szociális kérdéseit közmegegyezésre megoldja. A kamara megalakítása az első kezdő lépés, a gazdasági társadalom önállósága terén. A kamarát megalakítani kötelesség s abban minden tagnak működésére szükség van.

Koós államtitkár felkérte ezután dr. Rácz Lajost, hogy fejtse ki a kamara általános munkaprogramját. Dr. Rácz Lajos tömören egy szóba foglalta össze az egész, hatalmas programot s ez a szó: a többtermelés, ugy mennyiségileg, mint minőségileg. A többtermelés áldásaiban azonban csak akkor részesülhet az ország, ha a termelőikben megvan az egyetemes akarat és cselekvés. Miután a munkás és a cseled ugyanazzal a képvisellettal rendelkezik, mint a többezer holdas nagybirtokos, remélhető, hogy az összhangot, a harmonikus együttműködést semmi sem fogja zavarni. Jelszó legyen, hogy minden haszon a gazdáé, mert csak a tőkeerős gazdasági társadalom tud nagy feladatokat vállalni és teljesíteni s így egyetemes erővel visszaszerezhetjük az integritást.

Dr. Rácz nagyhatású beszéde után az alapszabályokat, amit az előkészítő bizottság dolgozott ki, felolvasás nélkül fogadta el a közgyűlés s kezdetét vette az elnökök megválasztása. Elnöknek gr. Almásy Lászlót, első alelnöknek Czeglédy Mihályt, második alelnöknek Paulusz Mártont egyhangulag közfelkiáltással választották meg. Almásy László gróf egyszerű, meleg szavakban köszöntö meg a közgyűlés iránta megnyilvánult bizalmát. Bizalmukat kitüntetésnek veszem, — mondotta — mert látom, hogy ismernek. Igyekezni fogok eleget tenni kötelességemnek s örömmel vállalom a megtisztelő állást s az azzal járó terheket.

Majd Czeglédy Mihály és Paulusz Márton alelnökök köszönték meg megválasztásukat. Paulusz Márton őszbezsavarodott hajú egyszerű gazdaember. Megindult, de érces hangon mondta:

— E nem várt, de soha nem is keresett bizalmat köszönöm. Én Nyíregyházán egy gazdasági egyesületet vezettem, itt is meg akarok

— **Eljegyzések.** Lovas Nagy Kálmán pénzügyi fogalmazó—Peregrényi Juliánával, Vegh Ferenc—Porcsin Juliánával, Zöld Géza—Virág Juliánával, Nagy Gábor—Turján Flórával, Vass Ferenc—Farkas Máriával bejelentették eljegyzésüket az anyakönyvi hivatalban.

— **Fa és faszénkészletek kötelező bejelentése.** Kormányrendelet értelmében a fakihasználás engedélyezését a termelő az illetékes m. kir. járási erdőgondnokságnal, illetve m. kir. állami erdőhivatalnál kérelmezni avagy a fakihasználási jog átruházására a termelőt és a hatósági hozzájárulásra a termelőt és a hatósági hozzájárulásra a termelőt kötelező bejelentésénél hivatkozni kell. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok a polgármesteri hivatalban kaphatók s a bejelentést annál inkább teljesíteni kell legkésőbb július hó 15-ig a Magyarországi faértekesítő hivatal címére feladott ajánlott levélben, mert különben a hivatal megteszi a feljelentést a mulasztó ellen.

— **A siketnémák vizsgálója és a gyámoltó egyesület közgyűlése.** A siketnémák debreceni intézete június 24-én, szombaton, délelőtt 9 órai kezdettel tartja meg évzáró vizsgáját az intézet Széchenyi-utcai, a huszárlaktanya melletti épületében, amelyen az érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság. A Siketnémák Gyámoltó Egyesület június 29-én délután 4 órakor az alispáni hivatalban, a vármegyeházán Pákozdy Sándor alispán elnöke alatt közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jegyzőkönyv vezetésére egy tag, hitelesítésére két tag kijelölése. 2. Jelentés az egyesület s a gondozása alatt álló intézet múlt évi működéséről. 3. Jelentés az egyesület múlt évi számadásáról. 4. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 5. Elnök lemondása, elnökválasztás. 6. Esetleges indítványok, előterjesztések tárgyalása. — A tárgysorozat fontosságára való tekintettel a tagok megjelenését kéri az elnökség.

— **Megjutalmazott ifjusági vörös kereszt egyleti tag.** Egy éve sincs, hogy az országos Vörös Kereszt Egyesület debreceni választmánya hozzáfogott ifjusági csoportjai megszerzéséhez, amelyek főbb céljai közé tartozik a haza és felebaráti szeretet ápolása, valamint a közjótékonykodási kedv felkeltése a serdülő gyermekek lelkében. Ma már debrecen összes közép s polgári iskolájában van ifjusági Vörös Kereszt Egylet, számszerint 17, amelyek szinte versenyeznek egymással az emberbaráti cselekedetek nemes munkájában. Ezen ifjusági csoportok között egyike a legbuzgóbbaknak a ref. főgimnáziumi csoport, amelynek most Turóczy László VI. gimnáziumi osztályu lelkes tagja e ismerésül azon odaadó tevékenységéért, amelyet az Ifjusági Vörös Kereszt nemes célja iránt kifejtett, a központtól 3000 korona segélyben részesült. A szép jutalom minden bizonnyal serkentőleg fog hatni az összes ifjusági csoportok tagjaira.

— **Magyar Köztisztviselők Pogyasztási Szövetkezete közleményei.** A vászonkiosztást Simonffy-utcai elosztóhelyünkön megkezdtek. Ismét jelezzük, hogy az igényjogosultaknak csupán a második negyedére kaphatja meg, mert csak ennyi vászon érkezett. A kikaphatja meg, mert csak ennyi vászon érkezett. A kikaphatja meg, mert csak ennyi vászon érkezett. A kikaphatja meg, mert csak ennyi vászon érkezett.

— **A Jótékony Nőegylet** magyaros táncmulatsága tegnap este zajlott le a teljes siker jegyében a nagyerdői fürdő helyiségeiben. Az előkelő vendégeket a Jótékony Nőegylet nevében Fráter Erzsébet, Sass Béláné, Szontagh Félixné, Göressy Kálmáné és Sz. Kun Béláné fogadta. A táncmulatság fővédnökségét Miskolczy Lajosné vállalta. A megjelent asszonyok és leányok közül sikerült feljegyezni a következőket: Havas Gáborné, Kaszanyitzky Endréné, Nábráczky Béláné, Pákozdy Sándorné, Csóka Sámuelné, Csóka nővérek, Kontsek Irén, Jankovits Baba, Tóth Kata, Kun nővérek, Papp nővérek. A táncmulatság izig-vérig magyar volt melynek keretében a gazdasági akadémia néhány hallgatója magyarszólót táncolt. A megjelent vendégsereg reggelig maradt együtt a legjobb hangulatban.

— **Tíz éves találkozó.** A debreceni felső kereskedelmi iskola 1911/12 tanévben érettségét tett növendékei június 25-én, vasárnap tarttak tíz éves találkozójukat. Mindazon volt esztálytársaimat, akiknek pontos címük hiányában, külön meghívót nem küldhettem, ezúton hívom meg ünnepségünkre. Találkozó 25-én reggel fél 9 órakor az iskola udvarában. — **Kontsek László.**

— **Sétahangverseny és előadás a képiállításon.** A szerda délutáni matiné nagy sikere arra indította a Műpártoló Egyesület vezetőségét, hogy ma, pénteken délután megismételje a hangversenyt. A pénteki matiné **Toroczka** Oswald festőművész fog az expresszionizmus, kubizmus és futurizmus fejlődéséről beszélni. Az a nagy érdeklődés, amely a multkor hangversenyt és előadást kísérte, biztosítja a mai teljes sikert is. A belépődíjakat a vezetőség nem emeli, mert az a célja, hogy a művészeti kulturát terjessze, amit ez a hangverseny és előadás is a kiállított képek keretében a leghatározottabban szolgál. Amennyiben a régi tagok még nem váltottak ki mindannyian tagsági jegyüket az 1922. évre, ne mulasszák el megújítani, mivel a vasárnapi sorsoláson csak azok a tagok vesznek részt, akiknek új tagsági jegyük van. A sorsolásra kerülő képeket is kiállította az egyesület: öt festmény kerül sorsolás alá, huszonötezer korona értékben. A matiné délután fél hat órakor kezdődik.

— **Az iparistület rendkívüli közgyűlése.** A Debreceni Iparistület június 25-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a testület dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a tisztviselő és személyzeti állások szervezését, valamint az ügyészi állás rendezését fogja tárgyalni.

— **A marólug áldozatai.** Tegnap délelőtt két halálos végű szerencsétlenségről érkezett hír. Mindkét áldozat kis gyermek, akik véletlenségből és szüleik gondatlanságából marólughoz jutottak s itak a gyilkos folyadékból. Az egyik szerencsétlenség Püspökladányban történt. Győri Róza püspökladányi kisbirtokos két éves leánykája az udvaron játszadozott, megtalálta az ott felejtett maróluggal teli eszét s kiitta annak tartalmát. Súlyos égési sebeket szenvedett. Azonnal bevitették Debrecenbe az egyetemi klinikára, ahol tegnap behalt sérülésébe. — A másik szerencsétlenség Debrecenben történt Beke-telep 10. szám alatt. Tóth János két éves kisfiú szintén hozzájutott a maróluggal teli edényhez, amelyet mosáshoz készítettek elő. Azt hitte, hogy kávé van az edényben s nagy örömmel ivott belőle. Szülei jajgatására lettek figyelmesek s odarohantak a kis János segítségére. Súlyos sérüléseivel csak későn szállították be az egyetemi klinikára, ahol tegnap a gondos ápolás ellenére kiszervegett. A vizsgálat mindkét esetben megindult, hogy kiderítsék, vajjon a szerencsétlenségét kit terhel a felelősség.

— **Házasságkötések.** Bészler János százados Kelemen Margittal, Csabán Nándor kereskedő Csomor Etelkával, Fränkel Samuel fűszerkereskedő Braun Saroltával, Goldstein Antal főfőskereskedő Bleier Erzsébettel, Krón Mihály géplakatos Holló Máriával, Balla Zoltán gőzmalom felügyelő Poljakor Lubával, Róna Vilmos mérnök Csapó Máriával, Hangyási Ferenc Egyed Ilonával, Borbély Béla pénzügyi tisztviselő Szabó Rózsával, Pauló János vésnök Gráz Annával házasságot kötöttek.

— **Leforrázta a víz.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap Nagylétán az ottani fűtőházban. Kiss Sándor mozdonyfűtő a forró vizet szivattyúzta. Az egyik csavar azonban kiesett, emiatt a vizztartó medence hirtelen megnyílt s a forró víz a Kiss lábaira ömlött és súlyos égési sebeket okozott. A baleset áldozatát bevitették a debreceni egyetemi klinikára, ahol ápolás alá vették.

— **A debreceni Iparistület** az érdekelt iparosokat értesíti, hogy a Budapesti folyó hó 17-től 26-ig tartó áruminta-vásárra kedvezményes vasuti jegyek a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál újból kaphatók.

— **Feltűnést keltenek mindenütt** a Huszthy András műtermében (Egyház-tér 3.) készült érettségi tabló képek. Izlés és tökéletesség, — úgy a beállításban, mint a kidolgozásban — jellemzik a fenti műterm minden munkáját.

— **Napsugár vagyonmentő-árverésre** mindennemű butor, berendezési-, használati-, ruházati tárgy, műtárgy, régiség stb. beadható folyó hó 28-ig, délelőttönként 9—2 óráig. Piac-utca 10. l. alatt. Telefon 10—10. Tárgyak vidékről is be- küldhetők. Árverés: július 3, 4, 5-ikén.

— **A zugtőzsde megszűnt.** Ismeretes a tőzsdetanács erőfeszései a zugtőzsdei (kávéházi) forgalom ellen. Ugyanis az egyesület megkezdte a tőzsdetanács fenti határozata érvénybe léptet, tapasztalható, hogy igen sokan tartózkodnak a kávéházi forgalomban való részvételtől. Állítólag nemcsak a kávéház délelőtti, de a tőzsdetanács napok és az ünnepnapok jellegzetes kávéházi zugforgalma is teljesen megecsappant. Öröndetes ez a javulás, de nem igen bizunk abban, hogy sokáig tartson. Egy hausse vagy baisse hamarosan megbillenti a játszó lelki egyensúlyt, különösen, ha nagy nyereségre lesz kilátás.

— **Monarchista mozgalom Lengyelországban.** Bécsből jelentik: A két hét óta húzódo lengyel kormányválság, úgy látszik, súlyosabb természetű, mint egy egyszerű politikai átcsoportosulás. A válság okát még mindig nem látják tisztán bécsi diplomáciai körökben. Az azonban egészen bizonyos, hogy nagy horderejű, következményeiben kiszámíthatatlan belső viharokkal küzd a lengyel politika. Különösen komolyan itélik meg azokat a heves támadásokat, amelyeket ellenzéki és kormányhoz közel álló lapok is intéznek a lengyel köztársaság ellen: Pilsudszky ellen. E támadások mögött állítólag monarchista tendencia rejtőzik. Radikális lengyel lapok nyíltan beszélnek a polgárháború lehetőségéről.

— **Halálozások.** Özv. Erdős Karolyne Balla Julianna ref. 67 éves, Győri Róza ref. 2 éves, Vegh Erzsébet ref. 7 hónapos, Balló Lajos kőművessegéd ref. 48 éves, Kovács Róza könyvkötő tanuló ref. 14 éves.

— **Girardi és panama kalapok** tisztítását a legszebben és legújabb olasz rendszer szerint megkezdtek. Széll Gergely Pic-u. 63. Telefon 11—11.

SPORT

— **Ujságírók—Footballbírák.** A DTE nagy-erdei sportterén szombaton délután eldöntésre kerülő mérkőzés szokatlanul széles körben keltezt általánosan nagy érdeklődést. Nemcsak a szigoruan vett sportkörök várják élénk izgalommal a mérkőzést, hanem azonkívül a leg- szelésebb rétegek néznek nagy várakozással a match kimenetelére. A sportköröket elsősorban természetesen a footballbírák szereplése érdekli, akik szipuktól és nimbuzuktól meg- fesszva lépnek most az egyszerű pályára, hasonlatosan a Ház elnökéhez, aki másnak adja át a pártatlan vezetés és ítélkezés jogát és a képviselői padokról leszállva, maga is beleszól a küzdelembe. A szélesebben vett köz- zönség pedig főként az ujságírók és a szín- szek teljesítményére kíváncsi, az ujságírókéra, akik most az egyszerű szinten nem kritizálnak, ha- nem maguk kerülnek kritika alá és a színészekére, akiknek a világot jelentő deszkák után egy másik szokatlan területen, az ugyancsak világot je- lentő zöld gyepen kell megállaniuk helyüket. A két csapat az alábbi felállításban veszi fel a küzdelmet. **Ujságírók—Színészek:** Heltay—Mózes, Kupinszky—Rubinyi, Tamássy, Be- nyovszky—Péczeley, Unger, Béber, Thury, Palfy. **Footballbírák:** Blattner—Kerekes, Hajdu—Balogh, Szabó, Paulo—Bródi, Káldy, Zempléni, Ráduly, Kiss. Mindkét csapatban sok olyan név szerepel, amelyeknek sportkört- rökben is époly jóhangzásuk van, mint a zöld asztal mellett s ez még inkább fokozza a mérkőzés érdekességét. A szombati matchre a debreceni egyesületek intézői is előkészülete- ket tettek, egyrészt azért, hogy a feltűnő te- hetségeket rögtön elszippkazzák, másrészt pedig összes játékosukat kivezényelték a mérkőzésre — tanulni. Általános ugyanis az a megállapi- tás, hogy a debreceni csapatok akcióiból hi- ányzik a fantázia. Annyi pedig tény, hogy a szombati mérkőzés részleteiben és egészében bővelkedni fog a fantáziaszulte stílus szépsé- geiben, sőt a fantasztikumban is. Ez már a

szerreplők mesterségével jár. A vérükben van. Sőt: a lábukban.

A debreceni fin felsőkereskedelmi iskola tegnap délután jól sikerült házversenyt rendezett a DTE nagyerdői pályáján. A népes mezőnyökkel lefolyt verseny eredménye ahhoz képest, hogy az intézet ifjúsága hosszabb idő óta tornatanár nélkül van, kielégítő és annál inkább gondoskodni kell az illetékeseknek az ifjúság megfelelő sportneveléséről. Magasugrásban I. Kálmán József 1. évf., II. Weinberger Sándor 3. évf., III. Ács Andor 1. évf., növendék lett. A hármassugrászt Batári Imre 2. évf., a súlydobást Schneider Mihály 1. évf., a diszkoszvetést Szentkirályi László 1. évf., a 100, 200 és 400 m. sifutást Klein József 3. évf., az 1500 m. sifutást Lakos Zsigmond 1. évf. tanulók nyerték. Az osztályok közötti pontversenyben első lett a 2. évfolyam 22 ponttal, második a 3. és harmadik az 1. évfolyam egyformán 18 ponttal. A verseny rendezésének nehéz munkáját Vértés és Kanabé tanárok végezték.

Az MTK javára ítéltek a-2 pontot. Nem igen lehetett mást várni a mai ML.Sz-től. mégis meglepetésként hatott a határozat. Az intéző-bizottság, ellentétben helyezkedve, a fegyelmi bizottságnak megállapításával és a tanuvalomásokkal, kimondotta, hogy jogtalan volt az FTC levonulása, illetőleg jogos volt a megítélt 11-es tehát a mérkőzést az MTK részére igazolja. Ebből az következik, hogyha az MTK vasárnap el is veszté az UTE ellen a mérkőzést az FTC pedig győz a TTC ellen, még akkor is az MTK marad a bajnok. Jobb gólaránya révén.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Péntek: Sulamith.
Szombat: Sulamith.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Gyönyörök kertje és Cadix rózsája két szép sláger, 10 felvonásban kerül bemutatásra a Meteorban vasárnap. — A tiszta jövedelem a vakok javára fordítatik.

Pénteken Sulamith, Rózsa Lili vendégfelléptével, harmadszor kerül színre a Csokonai-színházban.

Régen nem látott szép detektív drámát mutat be ma este az Urania. A Rejtélyes kék gyöngy c. amerikai történetek, amely változatos és szövevényes meséjével teljesen leköti a nézőt. A film teljesen új, Magyarországon Budapest megelőzésével itt lesz először bemutatva. Előadások 7, 9 órakor. Utalvány érvényes.

Páris gyermekei (A kis hazátlanok) első és második részét ma mutatja be az Apollo. Lebilincselő, egyre növekvő érdekességű törté-

net. Sok ezer mozi játszott, sok millió néző könnyezte és kacagta. Párisi gaumont film. Háromórás előadások kezdete pontosan 6 és 9 órakor. Ezt megelőzi a legújabb Chaplin mint kellékes amerikai burleszk két felvonásban. Jegyelővétel délelőtt 10—12 ig, pénztárnyitás délután 4 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kocsist

keresek egy ló mellé pénzfizetés és lakásért. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja Kossuth utca 17.

Vasabroncs

kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piacz-utca 59. sz.

Forgács István

műorás
Bádógos-u.

Hímzés

és mindennemű női fehéreműi varrás jutányosan elvállaltatik Erzsébet-utca 79. szám. Nyiriné.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Használt

butorok és antik szekrény eladó. Szent Anna-utca 5. emelet.

A tőzsde

Magyar korona: 54.

Az értékpapírcsere élénk forgalom mellett nyitott, később az emelkedő árfolyamok következtében nyereségbiztosító eladások történtek, ami depressziót gyakorolt az árfolyamokra. Különösen a kulisz vas, szén és fapiacok érezték ezt meg. A vegyespiac értékei a nyitási nívót megtartották Nyitáskor a Magyar Hitel, Államvasut állottak az érdeklődés előterében. A zárlat felé azonban a vegyespiac és vas piac összes értékei a nyitási nívó alatt zártak, ugyancsak a szénpiacra is.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 2690, Osztrák hitel 780, Angol-Magyar 760, Leszámitoló bank 765, Magyar-Olasz 316, Jelz hitelbank 275, Hazai bank 650, Salgó 10700, Rimamurányi 8375, Köztit 1475, Déli vasut 3555, Államvasut 16300, Keresk. bank 7600, Általános takarékpénztár 1230, Pesti hazai 25000, Borsod-miskolci 4500, Concordia 2925, Budapesti gőz. 8100, Gizella 2400, Hungária 3100, Viktória 10450, Beocsini 3475, Kohó 9200, Általános községi 16550, Urikányi 9900, Adria 12000, Atlantic 2450, Levante 8800, Trust 2725, Gans-Danubius 76000, Ganz villamos 16100, Lipták 555, Magy. acél 3400, Schliek 1245, Wörner 730, Brassói 7750, Izzó 8450, Spódium 2090, Hazai faterm. 2525, Klotild 3875, Erdő 730, Nacsi 14650, Neuschl. Licht. 490, Orsz. fa 1405, Telefon 6100.

Valuták

Napoleon 3715—3745, Angol font 4325 4375, Dollár 975—985, Francia frank 8100—8550, Márka 295—305, Lira 4825—4875, Osztrák kor. 6 45—6 65, Rabel 2950—3150, Lei 630—40, Szokol 1905—25, Svájci frank 18350—18450, Korona dinár 1300—1320, Lengyel marka 2100—2200.

Devizák

Amsterdam 388—3, Koppenhága 18800, —19300, Krisztiania 15000—15600, London 4465—4515, Berlin 29500—30500, Milánó 4750—4800, Páris 8625—8675, Prága 1930 1950, Stockholm 25300—800, Svájc 18900—19000, Bécs 630—650, Zágráb 33550—34500, Newyork 980—996.

Zürichi zárlat

Berlin 161,50 Holland 203,50, Newyork 527, London 2335, Páris 4530, Milánó 25500,00, Brüsszel —, Prága 1006,25, Budapest 54, Zágráb 175,00, Bukarest —, Varsó 12, Bécs 3,50, Osztrák belbélyezett 3,75

Nemesfémek piaca

Nyitáskor szilárd volt, később azonban az irányzat csak az ezüst piacon folytatódott. Ezüst korona 80, forint 210—15, 5 koronás 410, 20 koronás magyar arany 3730, dupla dukát 4100.

Terménytőzsde.

Tartott irányzat mellett közepes forgalom alakult ki, élénk csak a zab és a tengeri, az utóbbiban különösen szilárd irányzat jutott kifejezésre, minthogy a spekuláció tovább vásárolta. Árfolyama a legutóbbi jegyzéshez képest 50 ponttal emelkedett, drágult a zab és az árpa, amelyben a tőzsdezárlat felé nagy üzlet volt. A buza jól tartott.

Általános árak: Buza tiszavidéki 4125 —

—150, fehérmezei 4100—4150, pestmegye-4100—4150, rozs 3325—3350, takarmány árpa 3500—3600, sörárpa 3650—800, köles 2800—2825, zab 3400—3550, tengeri 3700—3750, repce 44—46, Korpa 2150—2175.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 1211 sertés, 4 malac, érkezett 286 sertés, eladatott 150 sertés.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 164—83, könnyű 150—68.

Dollárt,

ARANY, EZÜST
pénzt, más idegen
pénzt legdrágább
ban vesz

Simon Bankiroda DEBRECEN,
Kossuth-u. 11
Idegen hifizetések legolcsóbban. T. 903.

Lapkihordó asszonyok

felvetetnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonffy

utca 17.

Olmot

keres megvételre lapunk kiadóhivatala.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, úgymint könyveket folyóiratokat, rovatos iveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyászlapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, béli meghívókat

Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Elcserélném

emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szobás modern lakásomat azonnal átadnám.

CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, VÉGVEZ

olesón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák al'andóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Krecz Imre Nagyalomzuzilakos (Hortobágy) hajlandó volna megfelelő helyre 700 drb anyajuhot I. rendűt 700—600-ig, 6—500-ig 500—400-ig és 400—300-ig 4 évi feleségbe adni.

Alkalmazást nyer esti hat órától 10-ig

Kifutó

gyerek vagy lány lapunk kiadóhivatalában,

1134—1922. II.

Hirdetmény városi ingatlanok bérbeadásáról.

Debreczen város tulajdonát képező ingatlanok közül folyó évi június hó 27-én. délelőtt 9 órakor a városháza kitanácsstermében megtartandó nyilvános árverés alkalmával alábbiak fognak bérbeadni.

1. Buray-féle 29 hold 552 négyszögöl területű guti kaszáló birtok. Bérleti idő 1922 október 1-től 1925 szeptember hó 30-ig terjedő 3 év. Kikialtási ár 4300 korona.

2. A tiszadorogmai határral szomszédos ugynevezett Tiszafüzes nevű birtok. Bérleti idő 1923 január 1-től 1923 december hó 31-ig terjedő 1 év. Kikialtási ár 3830 korona.

3. Látóképcsárda a hozzátartozó mintegy 51 hold 1242 négyszögöl területű földbirtok, valamint az ottani Nagyállás. Kikialtási ár 3400 korona.

Az árverési szándékozók az árverés megkezdésekor a kikialtási ár 10 százalékát tartoznak bánatpénzül az árverelő bizottságnál letenni. Az árverési feltételeket a hivatalos órák alatt a városi tanács gazdasági ügyosztályánál bárki megtekintheti.

Debreczen, 1922 évi június hó 19-én.

Városi tanácsnak

Irodistanó

ki a könyvelésben jártas, gyorsirni tud, alkalmazást nyerhet. — Csakis gyakorlattal bírók küldjék be ajánlatukat a fizetés megjelölésével „Gyakorlott” jellegre.

Mindenkinél olcsóbban

a legmodernebb kivitelben készít

férfi ruhákat

saját és hozott szövetekből.

Szíves pártfogást kér

KELEMEN JÓZSEF

uri szabó, Gyöngyvirág-utca 2. szám.

A közközház közelében.

Tisztviselőknak árendemény!